

DOKUMENT O SPRISAHANÍ Z 20. JÚLA 1944 Z POHLADU GENERÁLMAJORA OTTA REMERA

RÓBERT LAMOŠ

LAMOŠ, R.: Document of conspiracy from 20 July 1944 from the point of Maj. Gen. Otto Remer. *Vojenská história*, 4, 14, 2010, pp. 96–103, Bratislava.

The author of the published study deals with the conspiracy from 20th July 1944, especially an unsuccessful attempt to towards Adolph Hitler in his main tent in Rastenburg. He draws his attention to the situation afterwards. The main goal of the attempt was not only the mere liquidation of Hitler, but also an attempt to finish the war sooner than whole Germany was completely destroyed. One of the leading roles was played by Coll. Claus Philipp Maria Schenk-Earl von Stauffenberg. The bomb laid by him in the meeting room exploded however Hitler survived the attempt. The Colonel von Stauffenberg in his belief in the success of the action and no-one having survived fled to Berlin by plane where he, together with the other colonels, tried for a take over and occupation of some decisive buildings. In the end, all the plotters were yet the night executed. The attempt was followed by a wave of persecution, accusation and legal trails against any participants.

Gen. Maj. Otto Remer was commanding the guarding battalion of governing buildings in the city. His allegation brings us an interesting point of view on the events in Berlin during the time of the conspiracy.

Military History. Germany. WWII. Unsuccessful attempt against Adolf Hitler 20th July 1944.

Sprisahanie z 20. júla 1944 bolo neúspešným pokusom o atentát na Adolfa Hitlera v jeho hlavnom stane v Rastenburgu. Následne mali byť nacisti zbavení moci a sprisahanci, medzi ktorými bolo veľa vysokopostavených nemeckých generálov, mali prevziať moc a vládu. Cieľom sprisahania bolo nielen odstrániť Hitlera, ale aj pokúsiť sa ukončiť vojnu skôr, než bude celé Nemecko zničené. Jednu z hlavných úloh v tomto sprisahaní zohral aj plukovník Claus Philipp Maria Schenk gróf von Stauffenberg. Bomba, ktorú von Stauffenberg uložil v rokovacej miestnosti, síce explodovala, no Hitler atentát prežil. Plukovník von Stauffenberg v domnienke, že nikto výbuch neprežil, odletel do Berlína, kde sa pokúsil spolu s ďalšími dôstojníkmi prevziať vládu a obsadiť dôležité budovy. Keď však z hlavného stanu začali prichádzať prvé správy, že Hitler žije, mnohí kľúčoví aktéri dostávali rozkazy z dvoch strán a vznikol obrovský zmätok. Nakoniec voči pučistom rázne zakročili a hlavní aktéri boli ešte v ten večer popravení. Nasledovala vlna prenasledovania, obviňovania a súdnych procesov s účastníkmi.

Generálmajor Otto Remer¹ velil v čase sprisahania strážnemu práporu strážiacemu vládnou budovu v meste. Nachádzal sa preto priamo v centre diania. Jeho výpoveď prináša zaujímavý pohľad na udalosti v Berlíne.

Za zásah proti pučistom získal Otto Remer veľké uznanie. Povýšili ho a za odmenu dostal velenie brigády², s ktorou odišiel koncom roka 1944 na front³. Na druhej strane Remer bol kritizovaný za konanie, ktorým zmaril pokus o prevrat. Hodnota výpovede Otta Remera je aj v tom, že obsahuje výlučne opis udalostí a nezaobrá sa politickými súvislosťami a analýzami jeho konania.

* * *

Prezentovaný dokument zo série ETHINT⁴ som objavil pri štúdiu materiálov vo vojenskom archíve vo Freiburgu. Je to kópia záznamu rozhovoru Otta Remera s americkým vyšetrovateľom, vedeného v anglickom jazyku.

Dokument je preložený tak, aby sa čo najviac zachovala pôvodná výpovedná hodnota a štruktúra jazyka. V texte sa objavuje veľa skratiek. Tieto skratky som uviedol do poznámok tak ako ich uvádza pôvodný text aj s vysvetlením. Poznámky vyšetrovateľa a historického editora americkej armády sú zachované v texte.

Kópia strojového prepisu tohto rozhovoru sa nachádza ako dokument ETHINT – 80, pod signatúrou ZA 1/323 vo vojenskom archíve v meste Freiburg, Nemecko (Das Bundesarchiv-Militärarchiv (BArch-MA) in Freiburg im Breisgau).

ETHINT 63 – ()

15. august 1945

Rozhovor s generálmajorom Ottom Remerom

Sprisahanie z 20. júla 1944

Vrátiť do:⁵

Kancelária vedúceho vojenskej histórie
Sekcia armády

-
- 1 Otto Remer (1912 – 1997) – narodil sa v meste Neubrandenburg, v roku 1932 dobrovoľne vstúpil do armády. Poľského ťaženia sa zúčastnil ako nadporučík v motorizovanejrote. Zúčastnil sa bojov vo Francúzsku, na Balkáne aj v Rusku. Začiatkom roku 1942 už velil práporu. Prešiel ťažkými bojmi v Rusku, v ktorých si vyslúžil viacero vysokých vyznamenaní a po zranení bol v máji 1944 prevelený do Berlína, kde 20. júla 1944 výrazne zasiahol proti pripravovanému puču.
 - 2 Pôvodne sa mala volať Brigade Remer, no dostala pomenovanie Führer Begleit Brigade.
 - 3 Ako prvej bojovej operácie sa brigáda zúčastnila Ardenskej ofenzívy.
 - 4 The European Theater Historical Interrogations, skratka pre Historické výsluchy vo vzťahu k európskemu boju. Séria ETHINT obsahuje dokumenty zo spravodajských výsluchov rôznych nemeckých dôstojníkov.
 - 5 Dopísané rukou.

Washington 25, D.C.⁶
Kancelária všeobecných referencií⁷

EUCOM : HD : OHGB

Kópia 1

* * *

Historická divízia

Sekcia armády
Špeciálna zložka, Armáda USA
Washington 25, D.C.⁸

12. júl 1949

Poznámka k: ETHINT 63
od: Kenneth W. Hechler
major, pechota (záloha)

Vzhľadom na to, že poručík Merriam si počas rozhovoru robil poznámky v angličtine, podľa prekladu tlmočníka, záznam v nemčine vyhotovený nebol. Po skončení rozhovoru potom poručík Merriam pripravil túto správu na základe poznámok, ktoré si robil.

Toto bol jediný rozhovor, ktorý poručík Merriam vykonal a týkal sa inej problematiky ako Ardenskej ofenzívy. Z predchádzajúcich informácií o sprisahaní z 20. júla 1944 sa poručík Merriam obzvlášť zaujímal o detaily týkajúce sa tejto udalosti, dúfajúc, že neskôr možno vydá knihu alebo článok venovaný pozadiu tohto sprisahania.

(Prvý odsek je založený na všeobecnej znalosti štýlu práce, aký nadporučík Merriam používal; druhý odsek je založený na tom, čo mi poručík Merriam osobne povedal.)

-i-

ETHINT 63 – ()

6 Pečiatka.

Office of the Chief of Military History, Department of the Army, Washington 25, D.C.

7 Dopísané rukou.

8 Pečiatka.

Department of the Army, Special Staff, United States Army, Washington 25, D.C.

Názov	:	Sprisahanie z 20. júla 1944
Zdroj	:	generálmajor (vtedy plukovník ⁹) Remer, Otto
Pozícia	:	veliteľ, ochranný pluk „Grossdeutschland“
Dátum	:	15. august 1947
Miesto	:	zajatecký tábor #26 ¹⁰ , Tretia americká armáda ¹¹
Vyšetrovateľ	:	nadporučík ¹² Robert E. Merriam
Tlmočník	:	T/5 Walter Becker, IPW team # 119

-ii-

Predslov

Tento rozhovor je jedným zo série rozhovorov zrealizovaných a zaznamenaných Historickou sekciou, ETOUSA¹³, a jej nasledovníkmi. Žiaľ, k dispozícii je len strojom písaný záznam v angličtine. Nie je známe, či bol počas rozhovoru urobený záznam v nemčine, alebo či bol vôbec urobený, z tohto dôvodu nemôže byť preverená presnosť prekladu. Preto nie je možné úplne zaručiť pôvodnosť a celistvosť tejto verzie rozhovoru. Iba očividné chyby v hláskovaní, interpunkcii a gramatike boli opravené. Všetky poznámky v zátvorkách, okrem poznámok editora a vyšetrovateľa, ktoré sú ale označené, sú nepozmenené.

Robert W. Fye¹⁴
1st Lt FA
historický editor
31. máj 1948¹⁵

1. Po piatich rokoch bojov s tankovou divíziou „Grossdeutschland“¹⁶, vo Francúzsku, na Balkáne a v Rusku som bol poslaný oddýchnuť si naspäť do Berlína. Bolo mi zverené velenie Čestného práporu¹⁷ strážiaceho ústredie vlády. Pred týmto velením som bol veliteľom prá-

9 Remer bol v čase puču major, až za zásluhy pri potlačení sprisahania z 20. júla bol povýšený do hodnosti plukovníka.

10 PW Camp #26.

11 Third US Army.

12 1st. Lt – 1st. Lieutenant. V celom texte označuje R. E. Merriama hodnosťou „Lt.“ čo zodpovedá slovenskej hodnosti poručík, len v jednom prípade je označený hodnosťou „1st. Lt“, čo zodpovedá slovenskej hodnosti nadporučík.

13 The European Theater of Operations, U. S. Army, Sekcia americkej armády pre európske bojsko

14 Nad menom podpis.

15 Pečiatka.

16 Pz Div „Grossdeutschland“ – Panzer Division „Grossdeutschland“.

17 Honor Battalion.

poru obrnených granátnikov v tankovej divízii „Grossdeutschland“. Tento strážny prápor¹⁸, okrem misie ochrany vlády, taktiež reprezentoval armádu v Berlíne.

2. Keď som prevzal velenie práporu, môj predchodca ma varoval, aby som bol v strehu, pretože v deň Wehrmachtu, asi v marci roku 1943, sa odohral pokus o puč proti vláde, no bol potlačený už v zárodku. Môj predchodca poznamenal, že tento puč nikdy nebol zverejnený, dokonca ani Göbbelsovi¹⁹, pretože sa predpokladalo, že bude lepšie neznepokojovať národ informáciami o pokuse zosadiť Vodcu²⁰. Okamžite som zistil, akú zodpovednosť má moja pozícia, obzvlášť, keď som si uvedomil fakt, že v tom čase sme mali v Berlíne viac ako milión cudzích robotníkov a ak by sa začala nejaká revolúcia, títo ľudia by predstavovali veľmi veľkú hrozbu.

3. Súčasťou plánov na obranu Berlínskej oblasti boli pripravené dve mobilizačné schémy. Obidve zahrňovali použitie Rezervnej armády²¹ v Berlíne. Mali sme kódové slová pre prípad prekročenia hranice nepriateľom alebo pre prípad vnútornej revolúcie. Po obdržaní príslušného kódového slova som mal okamžite mobilizovať svoju jednotku do akcie. „Gneisenau“ bolo kódové meno pre vnútornú revolúciu.

4. 20. júla 1944, asi o 15.00h popoludní som cez telefón obdržal kódové slovo „Gneisenau“. Telefonát prišiel z kancelárie vojenského veliteľa v Berlíne²², generála von Hasse²³. Dostal som rozkaz okamžite sa u neho hlásiť. Keď som dorazil do veliteľovej kancelárie, našiel som tam zhromaždených generálov a iné dôležité osoby. Po vstupe do miestnosti som si všimol, že G-3 (poznámka editora: ďalej neidentifikovaná)²⁴ pôsobil veľmi bledo. Bolo jasné, že ho nahradil nový muž, major von Hajessem²⁵. Atmosféra bola veľmi napätá. Oznámili mi, že Vodca nečakane zomrel, vypukla revolúcia, výkonná moc prešla na Armádu a ja som mal zablokovať určité časti vládnych budov tak, aby nikto nemohol vyjsť dnu ani von.

5. Ten výrok, v kombinácii s napätou atmosférou a varovaním, ktoré mi dal môj predchodca, ma držali v strehu. Aby som zmiernil moje pochybnosti, položil som generálovi von Hassemu nasledujúcich šesť otázok:

1. Je Vodca mŕtvy?
2. Kde vypukla revolúcia? Žiadnu som nevidel, keď som išiel z môjho veliteľstva do vášho.
3. Sú revolucionári zahraniční robotníci?
4. Prečo prešla výkonná moc na Armádu a nie na ozbrojené sily (Wehrmacht)?
5. Kto je nástupník Hitlera?
6. Kto podpísal rozkazy dávajúce kontrolu Armáde?

6. Na tieto otázky som nedostal žiadnu uspokojivú odpoveď. Vrátil som sa preto k môjmu práporu a okamžite som zvolal poradu veliteľov. Rozkázal som utvoriť kruh okolo vládnych budov spolu s inštrukciami, že nikto nebude prijímať žiadne rozkazy, pokiaľ ich nevydám osobne. Celá situácia mi pripadala podozrivá, ale nevedel som, čo sa deje.

7. Napriek tomu, že kruh okolo vládnych budov bol vytvorený, nebol kompletný, pretože

18 Wach (Guard) Bn.

19 Joseph Göbbels (1897– 1945), nacistický minister pre ľudovú osvetu a propagandu.

20 Text používa nemecký výraz Führer.

21 Replacement Army. V nemeckom origináli Ersatzheer.

22 Office of the Military Commander in Berlin.

23 Generálporučík Karl Paul Immanuel von Hase (1885 – 1944), vojenský veliteľ mesta Berlín od roku 1940. V pôvodnom dokumente ide o preklep mena. Nie von Hasse, ale von Hase.

24 G-3 – Zástupca náčelníka štábu pre výkon a výcvik.

25 Major Egbert Hayessen (1913 – 1944), v pôvodnom dokumente opäť ide o preklep mena.

metro neodrezali a taktiež nebolo ani prerušené spojenie. Armádnemu veliteľstvu oznámili, že príde podplukovník Wolter, aby mi asistoval v týchto technických záležitostiach. Keď sa tento dôstojník dostavil, povedal mi, že sa nemám obávať, nie je špión. Toto vo mne vzbudilo extrémne podozrenie. Nerozumel som totiž, prečo by sa domnieval, že ho považujem za špióna, pokiaľ by sa neudialo niečo nezvyčajné.

8. Po porade s mojimi dôstojníkmi ma Hagen²⁶, jeden z poručíkov, zavolať bokom, aby mi oznámil, že v uliciach Berlína videl poľného maršala von Brauchitscha²⁷. Veľmi ho to prekvapilo, keďže von Brauchitsch bol už dlhšie na dôchodku a nebolo ho často vidieť v meste. Poručík navrhol, že bude kontaktovať muža, pre ktorého pracoval²⁸ pred vstupom do armády. Povedal, že tento muž nebol z „panskej rasy“ a možno by vedel poskytnúť čiastočné informácie o situácii. Poslal som teda Hagena, aby navštívil svojho predchádzajúceho zamestnávateľa.

9. Po tom, čo sme sformovali kruh okolo vládnych budov, nariadili mi sledovať sektor v blízkosti železničnej stanice, kde sa nachádzala bezpečnostná polícia²⁹. Krátko nato, ako som sa prechádzal po uliciach, som zbadal plukovníka Schäfera, ktorého som si zapamätal, ako jedného z mužov, ktorých mi spomínal môj predchodca ako zainteresovaných v puči z roku 1943. (Poznámka vyšetrovateľa: generálmajor Remer povedal, že Schäfer nebol v čase puču z roku 1943 zatknutý, pretože vláda chcela udržať pokus v tajnosti. Schäfer skúšal vplyv sprisahancov puču v roku 1943 tým, že prišiel k predchodcovi generálmajora Remera a pýtal sa ho, aká bola situácia.) Neskôr som zistil, že Schäfer mal prevziať velenie môjho Čestného strážneho práporu.

10. Krátko nato som bol znovu zavolaný do kancelárie vojenského veliteľa, kde mi povedali, že mám zatknúť Göbbelsa. Povedal som, že ho odmietam zatknúť, pretože Göbbels bol tátorom tankovej divízie „Grossdeutschland“ a cítil som k nemu lojalitu. Nakoniec sme sa dohodli, že to bude niekto z vojenskej polície³⁰, kto ho zatkne.

11. Keď som sa vrátil na moje veliteľstvo, čakal ma poručík Hagen. Navštívil svojho predchádzajúceho zamestnávateľa, ktorý ho okamžite poslal za Göbbelsom. Hovoril s Göbbelsom len stručne, spočiatku neveril faktom, ktoré mu boli prezentované, no potom zbadal vonku jazdiť obrnené vozidlá. Göbbels poslal Hagena za mnou s tým, že očividne sa chystá vojenský puč a že sa mám u neho hlásiť.³¹

12. Išiel som s Hagenom za generálom von Hassem a spomenul poručíkovú návštevu u Göbbelsa. Na záver som sa von Hasseho opýtal, či môžem navštíviť Göbbelsa. Zakázal mi to. Mal som pocit, že von Hasse si plne neuvedomoval situáciu a po dôkladnom uvážení som sa rozhodol, že Göbbels v pozícii poverenca pre obranu Berlína, bol v skutočnosti môj nadriadený, a mal by som ho navštíviť aj napriek tomu, že von Hasse odmietol moju žiadosť.

13. Išiel som do Göbbelsovej kancelárie a okamžite ma uviedli dnu. Ešte predtým ako som vstúpil, povedal som skupinke mojich mužov, ktorú som doviedol so sebou, že ak sa nevrá-

26 Poručík Dr. Hans Hagen.

27 Poľný maršal Heinrich Alfred Hermann Walther von Brauchitsch (1881 – 1948). Od 10. decembra 1941 na dôchodku zo zdravotných dôvodov.

28 Pravdepodobne Dr. Heinrichsdorff.

29 Security police. V nemčine SCHUPO – Schutz Polizei.

30 Military Police. Nemci nemali vojenskú políciu, len „Feldgendarmarie.“

31 Je zaujímavé, že Göbbels vedel o atentáte na Hitlera už o 13.00 h, keď z Wolfsschanze telefonoval Heinz Lorenz, Dietrichov zástupca v hlavnom stane. Do 17.00 h však nepodnikol žiadne opatrenia. Pozri: IRWING, David. *GOEBBELS, Pán myšlenek Tretí říše*. Brno : BOOKS s.r.o., 1998.

tim do 20 minút, majú si prísť po mňa. Spravil som to, pretože som Göbbelsovi plne nedôveroval a chcel som sa uistiť, že nebol do toho tiež zapojený.

14. Do Göbbelsovej kancelárie ma prijali ihneď a prvá otázka, ktorú mi položil, bola: „*Ste nacistický dôstojník?*“ Odpovedal som mu, že som zložil prísahu Vodcovi a hodlám ju dodržať, aj keď je mŕtvy. Göbbels sa opýtal: „*Čo viete o situácii?*“ Povedal som, čo som predtým počul. Povedal, že to nemôže byť pravda, pretože hovoril s Vodcom cez telefón³². Opýtal som sa Göbbelsa, či stojí za vodcom. Natiahol ruku a dal mi čestné slovo, že áno. Potom sa ma opýtal, čo som urobil a ja som mu povedal toľko, koľko som považoval za vhodné. Stále som si nebol úplne istý Göbbelsovou lojalitou. Povedal som mu, že chcem hovoriť s Vodcom, aby som sa uistil, že je stále nažive. Odpovedal, že sa to dá zariadiť. O tri minúty som s ním hovoril. Povedal mi: „*Teraz máme kriminálnikov a sabotérov z východného frontu. Iba zopár dôstojníkov je zainteresovaných a úplne ich zničíme. Vy ste postavený do historickej pozície. Vy ste povinný používať hlavu. Vy ste pod mojím velením, kým dorazí Himmler, aby prevzal velenie Záložnej armády. Rozumiete?*“ Po skončení rozhovoru sa ma prítomný Göbbels opýtal, čo povedal Vodca. Porozprával som mu obsah rozhovoru. Povedal som Göbbelsovi, že mám okamžite potvrdiť súčasnú situáciu armádam (poznámka editora: ??) smerujúcim na Berlín a povedal som, že budem informovať generála von Hasseho o situácii a spravím všetko, čo môžem, aby som predišiel zbytočnému krvipreliatiu.

15. V tom čase bola zalarmovaná tanková jednotka. Začala sa sústreďovať na Berlínskom námestí³³. Napriek tomu, že táto skupina si myslela, že som s revolúciou, podarilo sa mi s nimi spojiť včas, aby som predišiel krvipreliatiu. Prevzal som velenie tankov a použil ich, aby som zabránil zbytočným výstrelom. Šesť dôstojníkov, s ktorými som hovoril, mi verilo, keď som povedal, že Hitler je nažive a viem, čo robiť. Zavola som na veliteľstvo Záložnej armády, aby poslali ďalších ľudí. Ešte predtým sa Göring vyjadril, že zavolá SS, ale povedal som mu, aby z toho SS vynechal, že to bola práca armády, a tá to musí dokončiť.

16. V tom čase boli správy o nejakej strelbe a dostal som rozkazy zablokovať sektor, kde mali byť „mozgy puču“. Aj keď nová vláda rozostavila jednotky z tankového útvaru okolo tejto oblasti, podarilo sa mi s nimi hovoriť včas a ovplyvniť ich odsun. Keď som prišiel do oblasti strelby, ktorú hlásil Göring, zbadal som generála Fromma (Poznámka editora: generálplukovník Friedrich Fromm)³⁴ zo Záložnej armády. Opýtal som sa ho: „*Ste muž z tankovej divízie „Grossdeutschland“? Aké sú vaše rozkazy?*“ V tom istom čase Kaltenbrunner, šéf Gestapa (Poznámka editora: pravdepodobne Ogruf³⁵ Dr. Ernest Kaltenbrunner, šéf bezpečnostnej polície a ochranných služieb³⁶), taktiež prišiel a krátko nato aj Himmler³⁷. Kríza po minula.

17. Teraz vám priblížim udalosti v Benderblocku³⁸, o ktorých som počul iba od ľudí, ktorí tam boli. Gróf von Stauffenberg³⁹, ktorý nastražil bombu v Hitlerovom hlavnom stane

32 Göbbels mal priamu linku do Wolfsschanze. O jej existencii vedel iba málokto.

33 Berliner Platz.

34 Generálplukovník Friedrich Fromm (1888 – 1945), veliteľ Záložnej armády.

35 SS-Obergruppenführer a General der Polizei.

36 Chief of Security Police and Security Service.

37 Reichsführer-SS Heinrich Luitpold Himmler (1900 – 1945), Ríšsky minister vnútra a veliteľ všetkých zložiek SS. Po 20. júli 1944 aj veliteľ Rezervnej armády.

38 Text používa chybný názov Bindlerblock. V súčasnosti sa ulica volá Stauffenbergsstraße (pôvodne sa volala Benderstraße).

39 Plukovník Claus Philipp Maria Schenk gróf von Stauffenberg (1907 – 1944), štábný dôstojník Hlavného veliteľstva armády. Jeden z hlavných aktérov sprisahania.

v Rastenburgu, veril, že Hitler bol mŕtvy, pretože úspešne uložil bombu, počul explóziu a odišiel. Von Stauffenberg sa vrátil do Berlína lietadlom, ale ako je typické pre mentalitu sprisahancov, zanedbal vybavenie auta, ktoré na neho čakalo na letisku. Výsledkom bolo, že musel čakať hodinu na prevoz do mesta.

18. Von Stauffenberg išiel do Benderblocku, kde sa s generálplukovníkom Höpnerom a ostatnými snažil rozohrať revolúciu. V tom čase sa generál Fromm pokúsil zatknúť Stauffenberga, ale namiesto toho bol sám zatknutý vojenskou políciou⁴⁰. (Poznámka editora: Ak tento dôstojník je generálplukovník Friedrich Fromm, vysvetlenie udalostí generálmajora Remera, ktoré nasledujú, sú zmätočné. Keďže generálplukovník Fromm bol popravený 14. marca 1945⁴¹ pre účasť na sprisahaní, možno z toho vyvodíť jediné, že bol popravený za zločin, ktorý nespáchal, alebo vidiac, že spiknutie bolo odsúdené na zánik, pokúsil sa zachrániť obrátením sa proti svojim spolusprisahancom.) Medzitým požiadal Fromm von Brauchitscha, aby prišiel do Benderblocku. Von Brauchitsch bol požiadaný, aby sa zúčastnil puču, ale neprejavil záujem a odišiel domov. Veliteľ Obranného okruhu III⁴², generál von Kortzfleisch⁴³, bol takisto pozvaný, aby sa zúčastnil a bol zatknutý, keď odmietol.

19. Celé to bolo veľmi naivné. Telefóny boli nedotknuté, ani národ ani armáda nebola proti Hitlerovi. Keby sprisahanie bolo úspešné, Hitler a nacisti by sa stali obrovskými martýrmi, skôr než by zomreli smrťou, akú teraz zakúsili.

20. Generál von Kortzfleisch spôsobil množstvo ťažkostí, keď bol zatknutý. Mierne mu preskočilo, hádzal atrament a iné predmety po miestnosti. Keď sa táto fraška začala, upútať to pozornosť niekoľkých generálov o poschodie vyššie, ktorí sa ozbrojili a zišli dole oslobodiť von Kortzfleischa a Fromma. Keď sa tak stalo, generál Fromm zvolal na mieste poľný súd a odsúdil na smrť sedem osôb zapletených do sprisahania. Títo dôstojníci boli mojimi mužmi zastrelení na nádvorí budovy, osvetlenom reflektormi automobilov. Medzi tými zastrelenými bol aj gróf von Stauffenberg. Generálovi Beckovi⁴⁴, bývalému náčelníkovi generálneho štábu, bolo umožnené, aby sa zastrelil sám. Generálplukovník Höpner⁴⁵ mohol chvíľu žiť, pretože predpokladali, že má oveľa viac informácií o sprisahaní. Poľný maršal von Witzleben⁴⁶, majúci vyššiu hodnosť ako generál Fromm, ktorý predsedal poľnému súdu, nemohol byť zastrelený. Bol však neskôr obesený.

21. Podľa môjho názoru bol mozgom celého puču gróf von Stauffenberg.

40 Ref. 21.

41 V texte je chybný dátum, 14. mája 1945.

42 Wehrkreis III.

43 General Joachim Otto August Achatius Kortzfleisch (1890 – 1945).

44 Generálplukovník Ludwig August Theodor Beck (1880 – 1944), bývalý náčelník generálneho štábu Hlavného veliteľstva armády.

45 Generálplukovník Erich Höpner (1886 – 1944), bol v januári 1942 pre nesplnenie rozkazu a výhradám voči veleniu pozbavený velenia 4. tankovej armády, prepustený z armády a bolo mu odobrané právo nosiť uniformu a vojenské vyznamenania.

46 Poľný maršal Job-Wilhelm Georg Erdmann Erwin von Witzleben (1881 – 1944), od roku 1942 na dôchodku.